

**Příručka praktického rádce
zaměstnavatele – podnikatele
(vedoucího zaměstnance)
pro práce ve výškách**

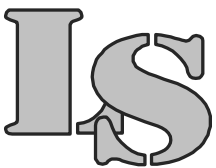
	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka praktického rádce zaměstnavatele – podnikatele (vedoucího zaměstnance) pro práce ve výškách
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

OBSAH:

1.	Základní požadavky na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) při práci ve výškách
1.1	Vymezení základních pojmů použitých v této příručce
1.2	Povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP při práci ve výškách.....
1.2.1	Předcházení ohrožení života a zdraví při práci při práci ve výškách
1.2.2	Prevence rizik při práci ve výškách
1.2.3	Základní povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP při práci ve výškách
1.2.4	Zdravotní způsobilost, odborná způsobilost a školení k zajištění BOZP při práci ve výškách
1.2.5	Osobní ochranné pracovní prostředky při práci ve výškách
1.2.6	Pracovní úrazy a nemoci z povolání při práci ve výškách
1.2.7	Pracovní režim zaměstnanců k zajištění BOZP při práci ve výškách
1.2.8	Rozsah odpovědnosti a zproštění se odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání
1.3	Práva a povinnosti zaměstnanců
1.4	Účast zaměstnanců na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
2.	Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí při práci ve výškách
2.1	Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí
2.1.1	Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí při práci ve výškách
2.1.2	Požadavky na pracoviště a pracovní prostředí na staveništích při práci ve výškách
2.2.	Požadavky na zajištění BOZP na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
2.2.1	Technická a organizační opatření k ochraně proti pádu
2.2.2	Další požadavky na způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci ve výškách a nad volnou hloubkou, a na bezpečný provoz a používání technických zařízení poskytovaných zaměstnancům pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou
2.3	Požadavky na zajištění BOZP v lese a na pracovištích obdobného charakteru při práci ve výškách.....
3.	Požadavky na výrobní a pracovní prostředky a zařízení
3.1	Povinnosti výrobce při uvádění výrobku na trh
3.2	Povinnosti zaměstnavatele při provozu pracovních zařízení
4.	Požadavky na činnosti v ochranných pásmech podle právních a ostatních předpisů
5.	Přestupky, správní delikty a uložení pokut při práci ve výškách.....
6.	Právní a ostatní předpisy ČR a ES, které se vztahují k práci ve výškách

POZNÁMKY

ZÁZNAMOVÉ LISTY O PROVEDENÉM ZAŠKOLENÍ A OVĚŘOVÁNÍ ZNALOSTÍ

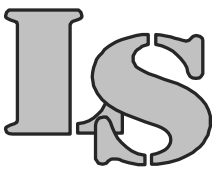
	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka praktického rádce zaměstnavatele – podnikatele (vedoucího zaměstnance) pro práce ve výškách
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

3. POŽADAVKY NA VÝROBNÍ A PRACOVNÍ PROSTŘEDKY A ZAŘÍZENÍ

3.1 POVINNOSTI VÝROBCE PŘI UVÁDĚNÍ VÝROBKU NA TRH

Bezpečný výrobek a povinnosti výrobce:

- ◆ Výrobce (zplnomocněný zástupce výrobce, dovozce) je povinen uvádět na trh pouze bezpečné výrobky (*zákon č. 102/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů*).
- ◆ Bezpečným výrobkem je výrobek (pracovní zařízení), který za běžných nebo rozumně předvídatelných podmínek užití nepředstavuje po dobu stanovenou výrobcem nebo po dobu obvyklé použitelnosti nebezpečí, nebo jehož užití představuje pro spotřebitele vzhledem k bezpečnosti a ochraně zdraví pouze minimální nebezpečí při užívání výrobku, přičemž se sledují z hlediska rizika pro bezpečnost a ochranu zdraví spotřebitele zejména tato kritéria:
 - vlastnosti výrobku, jeho životnost, složení, způsob balení, poskytnutí návodu na jeho montáž a uvedení do provozu, dostupnost, obsah a srozumitelnost návodu, způsob užívání včetně vymezení prostředí užití, způsob označení, způsob provedení a označení výstrah, návod na údržbu a likvidaci, srozumitelnost a rozsah dalších údajů a informací poskytovaných výrobcem; údaje a informace musí být vždy uvedeny v českém jazyce,
 - vliv na další výrobek, za předpokladu jeho užívání s dalším výrobkem,
 - způsob předvádění výrobku,
 - rizika pro spotřebitele, kteří mohou být ohroženi při užití výrobku, zejména děti a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.
- ◆ Za bezpečný výrobek se považuje výrobek splňující požadavky zvláštního právního předpisu (*zákon 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*), který přejímá právo Evropských společenství a kterým se stanoví požadavky na bezpečnost výrobku nebo na omezení rizik, která jsou s výrobkem při jeho užívání spojena. Jestliže však takovýto právní předpis stanoví pouze některá hlediska bezpečnosti, ostatní hlediska se posuzují podle *zákona č. 102/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů*.
- ◆ Nebezpečný výrobek je každý výrobek, který nevyhovuje výše uvedeným požadavkům na bezpečný výrobek.
- ◆ Výrobek uváděný na trh musí výrobce opatřit průvodní dokumentací v souladu s požadavky zvláštního právního předpisu a označit.
- ◆ Průvodní dokumentací výrobku (pracovního zařízení) jsou doklady, jež jsou podle zvláštních právních předpisů nutné k převzetí a k užívání zboží (návod k použití, pasport tlakové nádoby, pokud je ve výbavě, katalog náhradních dílů, seznam výbavy a výstroje, návod pro montáž přídatných zařízení, seznam autorizovaných servisů, technický průkaz motorového vozidla nebo technické osvědčení zvláštního přípojného vozidla, pro vozidla způsobilá k provozu na pozemních komunikacích).
- ◆ Označování výrobku je opatření výrobku informacemi umožňujícími posouzení rizik spojených s jeho užíváním nebo jakýmkoliv informacemi, které mají vztah k bezpečnosti výrobku. Výrobek musí být dále v souladu se zvláštním právním předpisem opatřen údaji potřebnými k identifikaci výrobce a výrobku.

	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka praktického rádce zaměstnavatele – podnikatele (vedoucího zaměstnance) pro práce ve výškách
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

- ◆ Značení veškerého strojního zařízení (*NV č. 176/2008 Sb.*) musí být čitelná a nesmazatelná a musí obsahovat minimálně tyto údaje:
 - identifikační údaje o výrobcí,
 - označení CE,
 - označení série nebo typu,
 - výrobní číslo, pokud existuje,
 - rok výroby,
 - další údaje podle typu strojního zařízení (celková hmotnost, pohotovostní hmotnost vozidla, jmenovitá nosnost, skutečná nosnost v maximální výšce zdvihu a vzdálenosti těžiště, skutečná nosnost v jiných výškách zdvihu a vzdálenostech těžiště, apod).
- ◆ Pokud je pracovní zařízení podle *zákona č. 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*, a příslušných nařízení vlády, která se na daný typ pracovního zařízení vztahují, stanoveným výrobkem, podléhá posouzení shody. Výrobce (zplnomocněný zástupce výrobce, dovozce) je povinen:
 - Zajistit, aby zařízení splňovalo základní požadavky, uvedené v příslušných nařízeních vlády.
 - Zajistit posouzení shody vlastností zařízení se základními technickými požadavky na strojní zařízení způsobem, stanoveným v příslušných nařízeních vlády (směrnících EU).
 - Před uvedením na trh vydat písemné ES prohlášení o shodě.
 - Před uvedením na trh umístit na každý výrobek označení CE (neplatí pro bezpečnostní součásti).

Označení pro přepravitelná tlaková zařízení

Označení pro použití pro výbušné prostředí

- ◆ Výrobce, nebo jeho zplnomocněný zástupce, nebo dovozce energetických spotřebičů - výrobků závislých na energetickém vstupu (elektrická energie, fosilní paliva nebo obnovitelné zdroje energie) stanovených prováděcím právním předpisem je povinen před uvedením na trh nebo do provozu opatřit tyto energetické spotřebiče označením CE a vydat prohlášení o shodě s požadavky na ekodesign, které deklaruje splnění požadavků na ekodesign stanovených prováděcím právním předpisem (*§ 8a zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů*).

	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka praktického rádce zaměstnavatele – podnikatele (vedoucího zaměstnance) pro práce ve výškách
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

Předpokládané použití pracovního zařízení a zakázané činnosti:

- ◆ Předpokládané používání pracovního zařízení je používání, pro které je zařízení vhodné podle informací udaných výrobcem, nebo které je považováno za běžné na základě konstrukce, výroby a funkce.
- ◆ Předpokládané používání pracovního zařízení rovněž zahrnuje shodu s technickými požadavky uvedenými v návodu k použití, včetně logicky předvídatelného nesprávného používání. Předvídatelné nesprávné používání pracovního zařízení musí zahrnovat:
 - běžnou neopatrnost, která není výsledkem záměrného nesprávného používání zařízení,
 - bezděčné chování osoby v případě selhání, nehody, poruchy, atd. během používání zařízení,
 - chování jež je výsledkem použití "cesty nejmenšího odporu" při provádění nějakého úkonu,
 - předvídatelné chování určených osob, jako jsou děti nebo invalidé.
- ◆ Je zakázáno používat, obsluhovat, ošetřovat, seřizovat, opravovat a provádět jakékoliv jiné činnosti na pracovním zařízení:
 - Při kterých jsou fyzické osoby a okolí vystaveny ohrožení.
 - Pokud nejsou dodržovány platné právní a ostatní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP).
 - Pokud nejsou dodržovány interní předpisy (pokyny) zaměstnavatele na zajištění BOZP.
 - Pokud nejsou při práci s pracovním zařízením dodržovány požadavky na zajištění BOZP stanovené výrobcem, které jsou uvedené v návodu k použití.
 - Pokud nejsou při práci dodržovány požadavky na zajištění BOZP stanovené na základě analýzy rizika u konkrétního typu pracovního zařízení a jeho pracovního nasazení.
 - Pokud kvalifikace obsluhy neodpovídá požadavkům stanoveným právními předpisy.
 - Pokud zaměstnavatel nedal souhlas k použití pracovního zařízení.

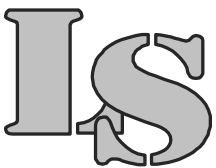
Zhotovování návodů k použití pro strojní zařízení:

- ◆ Souhrn požadavků a metodických pravidel pro zhotovování návodů k použití je uveden v *EN 62079:2001 zavedena v ČSN EN 62079:2001 Zhotovování návodů – Strukturování, obsah a prezentace*.
- ◆ Návod k použití musí dále obsahovat pokyny stanovené v jednotlivých prováděcích nařízeních vlády k *zákonu 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*, které se vztahují na daný výrobek.
- ◆ Pro zhotovování návodů k použití jednotlivých typů strojních zařízení musí být použity platné technické normy vztahující se na daný typ strojního zařízení.

3.2 POVINNOSTI ZAMĚSTNAVATELE PŘI PROVOZU PRACOVNÍCH ZAŘÍZENÍ

Bezpečné pracovní zařízení a povinnosti zaměstnavatele:

- ◆ Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vhodné pro práci, při které budou používány. Stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí musí být
 - vybaveny ochrannými zařízeními, která chrání život a zdraví zaměstnanců,
 - vybaveny nebo upraveny tak, aby odpovídaly ergonomickým

	Konstrukční kancelář Ing. Luboš Skopal Osamělá 40, 619 00 Brno	Příručka praktického rádce zaměstnavatele – podnikatele (vedoucího zaměstnance) pro práce ve výškách
	Odvětví hospodářství:	Stavebnictví

- požadavkům a aby zaměstnanci nebyli vystaveni nepříznivým faktorům pracovních podmínek,
- pravidelně a řádně udržovány, kontrolovány a revidovány.
 - ◆ Bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, dopravních prostředků a nářadí stanoví prováděcí právní předpis (*NV č. 378/2001 Sb.*).
 - ◆ Pracovní zařízení lze rozdělit na:
 - Zařízení nová a rekonstruovaná (modernizovaná) stanovená k posuzování shody podle *zákona č. 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*, u kterých musí výrobce (dovozce) zajistit před jejím uvedením na trh posouzení shody a vystavit ES prohlášení o shodě.
 - Ostatní zařízení v provozu, u kterých není provedeno posouzení shody podle *zákona č. 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů*, musí splňovat požadavky na bezpečný provoz a používání pracovních zařízení podle *NV č. 378/2001 Sb. (NV č. 28/2002 Sb.)*.
 - Pracovní zařízení, která jsou provozována na pozemních komunikacích musí svou konstrukcí a technickým stavem odpovídat technickým požadavkům stanoveným *vyhláškou č. 341/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů* (právním předpisem platným v době schvalování) a musí mít schválenou technickou způsobilost k provozu podle *zákona 56/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů* (právního předpisu platného v době schvalování).

Před prvním uvedením pracovního zařízení do provozu musí být obsluha prokazatelně seznámena v nezbytném rozsahu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s pokyny výrobce pracovního zařízení pro jeho používání, údržbu, popř. opravy a dále s bezpečnostními předpisy pracoviště a dalšími souvisejícími předpisy. Obezřetnost je nejlepší zárukou proti jakémukoli riziku nehody. Právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jsou předpisy na ochranu života a zdraví, předpisy hygienické, předpisy o bezpečnosti technických zařízení, dopravní předpisy, předpisy o požární ochraně, předpisy o nakládání nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky a předpisy o ochraně životního prostředí, pokud upravují otázky týkající se ochrany života a zdraví.